

สรุปสาระสำคัญ

“พระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการ
บริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐”

(15 หมวด 132 มาตรา)

ประกาศในราชกิจจานุเบกษาวันที่ 24 กุมภาพันธ์ 2560

จัดทำโดยกลุ่มงานบริหารพัสดุ

สถาบันพัฒนาสุขภาวะเขตเมือง

รวบรวมและจัดทำองค์ความรู้โดย

๑. นางสาวเอี่ยมพร มวลศิริ
๒. นางสาวสุภา ปุณฺณาคม
๓. นางสาวสุดใจ จันทะเอ
๔. นางสาวอารยา จันนงเยาว์
๕. นางจันทร์ฉาย พจน์พริ้ง
๖. นายอนุพล เอี้ยวประเสริฐ

สรุปสาระสำคัญ “พระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐” (15 หมวด 132 มาตรา) ประกาศในราชกิจจานุเบกษาวันที่ 24 กุมภาพันธ์ 2560	
หัวข้อ	สาระสำคัญ
หลักการและเหตุผล	๑. การจัดซื้อจัดจ้างมีกรอบการปฏิบัติงานเป็นมาตรฐานเดียวกัน
	ทุกหน่วยงานภายใต้กฎหมายนี้ต้องดำเนินการเหมือนกันหมด โดยมีความสอดคล้องตามมาตรฐานสากลที่ใช้บังคับ
	๒. มุ่งเน้นการเปิดเผยข้อมูลเพื่อความโปร่งใส และมีการแข่งขันอย่างเป็นธรรม
	มีระบบอิเล็กทรอนิกส์ช่วยให้มีช่องทางเปิดเผยข้อมูลทุกขั้นตอน โดยเฉพาะขั้นตอนการเปิดเผยข้อมูลต่อสาธารณะชน
	๓. คำนึงถึงวัตถุประสงค์การใช้งานเป็นสำคัญเพื่อให้เกิดความคุ้มค่าฯ
ร่าง พ.ร.บ. มี ๑๕ หมวด ๑๓๒ มาตรา	ประกอบด้วย
	๑. คำนิยาม
	๒. บททั่วไป
	๓. การมีส่วนร่วมของภาคประชาชน
	๔. คณะกรรมการ
	๕. องค์กรสนับสนุนดูแลการจัดซื้อจัดจ้างฯ
	๖. การขึ้นทะเบียนผู้ประกอบการ
	๗. การจัดซื้อจัดจ้าง
	๘. งานจ้างที่ปรึกษา
	๙. งานจ้างออกแบบ/ควบคุมงานก่อสร้าง
	การทำสัญญา
	การบริหารสัญญาและการตรวจรับพัสดุ
	การประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้ประกอบการ
	การทำงาน
	การบริหารพัสดุ
	การอุทธรณ์
	บทกำหนดโทษ
	บทเฉพาะกาล
	นิยาม
“งานก่อสร้าง” มีการกำหนดรายละเอียดให้ครอบคลุมความหมายของงานก่อสร้างที่เคยมีการตีความไว้	
ตามมติ ครม. (หนังสือเวียน ๖๑๙๓๙)	
“ราคากลาง” มีการกำหนดให้มีคณะกรรมการราคากลาง ตามกฎหมาย เพื่อกำหนดราคากลาง	
“เงินงบประมาณ” มีการกำหนดให้ครอบคลุมถึงเงินนอกงบประมาณ (เงินรายได้ที่ไม่ต้องส่งคลัง)	
“หน่วยงานของรัฐ” มีการกำหนดให้ครอบคลุมทุกหน่วยงาน ทั้งองค์กรอิสระ	

สรุปสาระสำคัญ “พระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐”

(15 หมวด 132 มาตรา) ประกาศในราชกิจจานุเบกษาวันที่ 24 กุมภาพันธ์ 2560

หัวข้อ	สาระสำคัญ
หมวด ๑ บททั่วไป	มาตรา ๖
	ถ้าเป็นหน่วยงานของรัฐที่ใช้เงินงบประมาณต้องอยู่ภายใต้กฎหมายนี้ ทั้งนี้ หากมีหน่วยงานที่มีเหตุพิเศษ เช่น หน่วยงานของรัฐอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง สามารถกำหนดระเบียบ ข้อบังคับใช้เองได้ แต่ต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการนโยบาย
	มาตรา ๙
	ห้ามมิให้กำหนดคุณลักษณะเฉพาะของพัสดุให้ใกล้เคียงกับยี่ห้อใดยี่ห้อหนึ่ง เว้นแต่
	(๑) มียี่ห้อเดียว หรือ (๒) จำเป็นต้องใช้อะไหล่ให้ระบุยี่ห้อได้
	มาตรา ๑๐
	ห้ามมิให้เปิดเผยข้อเสนอราคา ซึ่งอาจก่อให้เกิดการได้เปรียบเสียเปรียบระหว่างผู้ยื่นเสนอราคา
	มาตรา ๑๑
	ต้องจัดทำแผนการจัดซื้อจัดจ้างประจำปี และประกาศในระบบของกรมบัญชีกลาง และของหน่วยงาน และให้ปิดประกาศ ณ สถานที่ทำงาน เว้นแต่
	(๑) เร่งด่วน /ลับ
	(๒) ฉุกเฉิน / พัสดุที่จะขายทอดตลาด
	(๓) จ้างที่ปรึกษา ที่มีวงเงินไม่เกินที่กำหนด
	(๔) จ้างออกแบบหรือควบคุมงาน เร่งด่วน
	หมวด ๒ การมีส่วนร่วมของภาคประชาชน
ต้องมีการจัดทำข้อตกลงคุณธรรม ระหว่างหน่วยงานรัฐและผู้ประกอบการที่จะเข้ายื่นข้อเสนอ	
ตามข้อกำหนดของคณะกรรมการ คปท.	
หมวด ๓ คณะกรรมการ	กำหนดให้มีคณะกรรมการ ๕ ชุด
	๑. คณะกรรมการนโยบาย
	หัวข้อ สาระสำคัญ
	มีอำนาจกำหนดนโยบาย กฎ ระเบียบ
	๒. คณะกรรมการวินิจฉัยปัญหา
	ตีความ วินิจฉัย ปัญหาข้อหาหรือ การปฏิบัติตามกฎหมายนี้
	๓. คณะกรรมการราคากลาง
	กำหนดราคากลาง
	๔. คณะกรรมการความร่วมมือป้องกันการทุจริต
	กำหนดแนวทางการทำข้อตกลงคุณธรรม
๕. คณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์	
พิจารณาข้อร้องเรียน พิจารณาอุทธรณ์	

สรุปสาระสำคัญ “พระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐”

(15 หมวด 132 มาตรา) ประกาศในราชกิจจานุเบกษาวันที่ 24 กุมภาพันธ์ 2560

หัวข้อ	สาระสำคัญ
หมวด ๔ องค์การ สนับสนุนดูแลการ จัดซื้อจัดจ้าง	มาตรา ๔๖
	กำหนดให้กรมบัญชีกลาง เป็นหน่วยงานดูแลและพัฒนา ระบบการจัดซื้อจัดจ้างระบบอิเล็กทรอนิกส์
	มาตรา ๔๗
	กำหนดให้กรมบัญชีกลาง หาฐานข้อมูลราคาอ้างอิงพัสดุ เพื่อใช้ประกอบการจัดซื้อจัดจ้าง
	มาตรา ๔๘
	กำหนดให้กรมบัญชีกลาง จัดทำหลักสูตร เพื่อให้เจ้าหน้าที่ของแต่ละหน่วยงานเข้าร่วม และกำหนดให้ได้เงินเพิ่มพิเศษ
หมวด ๕ การขึ้น ทะเบียน ผู้ประกอบการ	มาตรา ๕๑
	ผู้ประกอบการ งานก่อสร้างที่จะเข้าเป็นผู้ยื่นข้อเสนอต่อหน่วยงานของรัฐ ต้องขึ้นทะเบียนกับกรมบัญชีกลาง
หมวด ๖ การ จัดซื้อจัดจ้าง	มาตรา ๕๕
	กำหนดให้มีวิธีจัดซื้อจัดจ้าง ๓ วิธี
	(๑) ประกาศเชิญชวน
	(๒) คัดเลือก
	(๓) เฉพาะเจาะจง
	มาตรา ๕๖
	กำหนดให้ใช้วิธีประกาศเชิญชวนก่อน ทุกกรณี
	เว้นแต่ เป็นกรณีที่ใช้ “วิธีคัดเลือก” ได้ ดังนี้
	(๑) ประกาศแล้ว ไม่มีผู้ยื่นข้อเสนอ
	(๒) พัสดุมีคุณลักษณะเฉพาะ
	(๓) จำเป็น เร่งด่วน
	(๔) มีข้อจำกัดทางเทคนิค
	(๕) จำเป็นต้องซื้อจากต่างประเทศ
	(๖) พัสดุ ลับ
	(๗) งานจ้างซ่อม
	เว้นแต่ เป็นกรณีที่ใช้ “วิธีเฉพาะเจาะจง” ได้ ดังนี้
	(๑) ใช้วิธีประกาศเชิญชวน&คัดเลือก ไม่มีผู้ยื่นข้อเสนอ/ไม่มีผู้ได้รับคัดเลือก
	(๒) จัดซื้อจัดจ้าง ไม่เกินวงเงินที่กำหนดในกฎกระทรวง
	(๓) มีคุณสมบัติโดยตรงรายเดียว
(๔) ฉุกเฉิน อุบัติเหตุ ภัยธรรมชาติ	

สรุปสาระสำคัญ “พระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐”

(15 หมวด 132 มาตรา) ประกาศในราชกิจจานุเบกษาวันที่ 24 กุมภาพันธ์ 2560

หัวข้อ	สาระสำคัญ
หมวด ๖ การ จัดซื้อจัดจ้าง (ต่อ)	(๕) ซื้อจ้างเพิ่มเติมเพื่อความสมบูรณ์หรือต่อเนื่อง
	(๖) ขยายทอดตลาดโดยหน่วยงานรัฐ
	(๗) ที่ดิน สิ่งปลูกสร้าง
	(๘) กรณีอื่นที่กำหนดในกฎกระทรวง
	มาตรา ๖๕
	หลักการพิจารณาคัดเลือกข้อเสนอตาม “วิธีประกาศเชิญชวน” หรือ “วิธีการคัดเลือก” ต้องคำนึงถึง ราคา + เกณฑ์ ดังนี้
	(๑) ต้นทุนตลอดอายุการใช้งาน
	(๒) มาตรฐานสินค้า/บริการ
	(๓) บริการหลังการขาย
	(๔) เป็นพัสดุที่รัฐต้องการสนับสนุน (ตามกฎหมายกระทรวง)
	(๕) การประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้ประกอบการ (กรมบัญชีกลางจัดทำผลการประเมิน)
	(๖) ข้อเสนอด้านเทคนิค/ข้อเสนออื่น
	(๗) เกณฑ์อื่นตามกฎหมายกระทรวง
	มาตรา ๖๗
	ก่อนลงนามในสัญญา หน่วยงานของรัฐอาจประกาศยกเลิกการจัดซื้อจัดจ้างได้ ในกรณี ดังนี้
	(๑) ไม่ได้รับจัดสรรงบประมาณ
	(๒) เข้าลักษณะมีผลประโยชน์ร่วมกัน หรือมีส่วนได้เสียกับผู้ยื่นข้อเสนอรายอื่น
(๓) ทำต่อไปจะเสียหายต่อรัฐหรือสาธารณะ	
หมวด ๗ งานจ้าง ที่ปรึกษา	มีทั้งหมด ๓ วิธี (เลือกใช้วิธีใดวิธีหนึ่ง)
	มาตรา ๖๙
	(๑) วิธีประกาศเชิญชวน (ที่ปรึกษาทั่วไป)+(งานไม่ซับซ้อน)
	(๒) วิธีคัดเลือก (เชิญชวนโดยกำหนดคุณสมบัติเฉพาะ ๓ รายขึ้นไป)
	(๓) วิธีเฉพาะเจาะจง (เชิญชวนโดยกำหนดคุณสมบัติเฉพาะรายหนึ่งรายใด) คือ วิธีตกลง (เดิม)
	มาตรา ๗๓
หมวด ๘ การจ้าง ออกแบบหรือ ควบคุมงาน ก่อสร้าง	ที่ปรึกษาต้องขึ้นทะเบียนไว้กับศูนย์ข้อมูลที่ปรึกษา ก.คลัง เท่านั้น เว้นแต่มีหนังสือรับรองจากก.คลังว่าไม่มีที่ปรึกษาที่ต้องการ
	ผู้รับจ้างออกแบบและควบคุมงาน สามารถเป็นรายเดียวกันได้
	มี ๔ วิธี (อาจกระทำได้โดยวิธีใดวิธีหนึ่ง)
	(๑) วิธีประกาศเชิญชวนทั่วไป (ใช้กับงานไม่ซับซ้อน)
(๒) วิธีคัดเลือก	

สรุปสาระสำคัญ “พระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐” (15 หมวด 132 มาตรา) ประกาศในราชกิจจานุเบกษาวันที่ 24 กุมภาพันธ์ 2560	
หัวข้อ	สาระสำคัญ
หมวด ๘ การจ้าง ออกแบบหรือ ควบคุมงาน ก่อสร้าง (ต่อ)	เคยประกาศเชิญชวนแล้ว ไม่มีผู้ยื่นข้อเสนอ
	มีลักษณะซับซ้อน
	เป็นงานที่ต้องออกแบบหรือใช้ความคิด
	(๓) วิธีเฉพาะเจาะจง (เลือกจ้างรายใดรายหนึ่งที่เคยทราบผลงานแล้ว)
	ทำประกาศเชิญชวน หรือผ่านวิธีการคัดเลือกแล้วไม่มีผู้ยื่นฯ หรือผ่านการคัดเลือก
	งานจ้างที่วงเงินไม่เกินที่กำหนดในกฎกระทรวง
	เร่งด่วน/ด้านความมั่นคงของชาติ
	จำเป็นต้องใช้รายเดิมติดต่อจากงานที่ทำไว้แล้ว
	(๔) วิธีประกวดแบบ (เพื่อออกแบบก่อสร้างที่มีลักษณะพิเศษ ด้านศิลปกรรมหรือสถาปัตยกรรมของชาติ)
หมวด ๙ การทำ สัญญา	มาตรา ๙๓
	ต้องทำสัญญาตามแบบที่คณะกรรมการนโยบาย กำหนด
	เว้นแต่ เห็นว่าข้อสัญญาอาจเสียเปรียบ ต้องการแก้ไข ต้องส่งอัยการเห็นชอบ
	กรณีไม่อาจทำสัญญาตามแบบที่กำหนด จำเป็นต้องร่างใหม่ ต้องส่งอัยการเห็นชอบ
	กรณีทำสัญญาภาษาอังกฤษ ให้ทำสรุปสาระสำคัญเป็นภาษาไทยด้วยตามหลักเกณฑ์ของคณะกรรมการนโยบายกำหนด
	กรณีไม่ทำสัญญาตามแบบ ต้องส่งอัยการพิจารณาภายหลัง หากอัยการเห็นชอบ ถือว่าสมบูรณ์ แต่หากไม่เห็นชอบ
	ต้องให้แก่ข้อสัญญาตามความเห็นอัยการ ทั้งนี้ สัญญาที่มีการแก้ไขหากคู่สัญญาไม่ยอมลงนาม ให้ถือว่า โมฆะ แฝง
	ซึ่งผลที่ตกเป็น โมฆะนั้น หากมีความเสียหาย จะต้องมีส่วนรับผิดชอบ
	มาตรา ๙๖
	สามารถทำเป็นข้อตกลงแทนการทำสัญญาก็ได้ ตามเงื่อนไขที่กำหนดในมาตรานี้
	มาตรา ๙๗
	เมื่อลงนามในสัญญาแล้วจะแก้ไขไม่ได้ เว้นแต่ ผู้มีอำนาจอนุมัติให้แก้ไขได้ ตามเงื่อนไขที่กำหนดในมาตรานี้
มาตรา ๙๘	
ประกาศเผยแพร่สาระสำคัญของสัญญาหรือข้อตกลงที่ลงนามแล้วในระบบของกรมบัญชีกลางตามวิธีที่กรมบัญชีกลางกำหนด	
หมวด ๑๐ การ บริหารสัญญา และตรวจรับพัสดุ	มาตรา ๑๐๐
	กำหนดให้คณะกรรมการตรวจรับพัสดุ รับผิดชอบการบริหารสัญญาหรือข้อตกลงและการตรวจรับพัสดุ (มีคณะเดียวทำหน้าที่ทั้ง ซื้อ จ้าง จ้างที่ปรึกษา จ้างออกแบบและควบคุมงาน)
	มาตรา ๑๐๒
	เหตุ งต / ลด ค่าปรับ หรือ การขยายเวลา
	หลักเกณฑ์และวิธีการเป็นไปตามระเบียบที่ รมต. กำหนด
	มาตรา ๑๐๓
	เหตุบอกเลิกสัญญา เนื่องจากความผิดของผู้ขาย ผู้รับจ้าง

สรุปสาระสำคัญ “พระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐”

(15 หมวด 132 มาตรา) ประกาศในราชกิจจานุเบกษาวันที่ 24 กุมภาพันธ์ 2560

หัวข้อ	สาระสำคัญ
หมวด ๑๑ การประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้ประกอบการ	เพื่อใช้ประกอบการพิจารณาคุณสมบัติของผู้ที่จะเข้ายื่นข้อเสนอหรือเข้าทำสัญญา
หมวด ๑๒ การทำงาน	มาตรา ๑๐๙ กำหนดลักษณะของการทำงาน กำหนดให้ ปลัดก.คลัง เป็นผู้มีอำนาจสั่งทำงาน
หมวด ๑๓ การบริหารพัสดุ	กำหนดหลักเกณฑ์ การเก็บ การบันทึก การเบิกจ่าย การยืม การตรวจสอบ การบำรุงรักษา และการจำหน่ายพัสดุ ให้เป็นไปตามระเบียบ ที่ รมต. กำหนด
หมวด ๑๔ การอุทธรณ์	กำหนดผู้มีสิทธิอุทธรณ์ วิธีการยื่นอุทธรณ์ และขั้นตอนการพิจารณา (นอกเหนือจากอุทธรณ์ เป็นเรื่องร้องเรียนทั้งหมด)
หมวด ๑๕ บทกำหนดโทษ	ผู้ใดเป็นเจ้าของหน้าที่หรือเป็นผู้มีอำนาจหน้าที่ด้านการพัสดุ ปฏิบัติหรือละเว้น การปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายนี้ โดยมีชอบ เพื่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้หนึ่งผู้ใด หรือทุจริต ต้องระวางโทษจำคุก ๑ - ๑๐ ปี